

Nota ter informatie

Naam overleg:	Bestuurscommissie Veiligheid en Bestuurscommissie Gezondheid
Datum overleg:	1 juli 2026
Onderwerp:	Oprichting stichting KCR2 (Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio's)
Afzender:	Directie VGGM
Bestuurlijk trekker:	Burgemeester Van Eert, bestuurlijk trekker Informatievoorziening

Kennisnemen van

- De juridisch administratieve handelingen die nog nodig zijn conform artikel 7 van de Gemeenschappelijke Regeling VGGM voor het formaliseren van de oprichting van stichting KCR2
 - Ophalen zienswijzen gemeenteraden
 - Instellingsbesluit Algemeen Bestuur VGGM

Inleiding

Naar aanleiding van de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's werken veiligheidsregio's en het ministerie van Justitie en Veiligheid sinds 2021 aan de ontwikkeling van het Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio's (KCR2). Het doel van KCR2 is het versterken van informatiemanagement en coördinatie tussen de veiligheidsregio's onderling én met het Rijk. Ook wordt met KCR2 beoogd om de bovenregionale samenwerking in crisisbeheersing te verbeteren.

KCR2 functioneert al in de praktijk. Ook zijn de kerntaken van KCR2 reeds bestuurlijk vastgesteld en vormen daarmee geen onderdeel van de huidige discussie.

Wat nu voorligt is de volgende stap: het formaliseren van de organisatie en governance die past bij deze bestaande samenwerking. Daarbij is een rechtspersoon met wettelijke taak (RWT) naar voren gekomen als de meest passende juridische vorm om deze gezamenlijke uitvoering duurzaam te borgen.

Kernboodschappen

Na een uitgebreid landelijk voortraject volgt nu het formaliseren van de organisatie en governance in de veiligheidsregio's.

Er heeft al een uitgebreid voortraject plaatsgevonden (zie paragraaf besluitvormingsproces, onderdeel historie). Met de voorliggende formalisatie wordt de inhoud niet veranderd (KCR2 functioneert immers al in de praktijk), maar de samenwerking bestendigd en versterkt.

Door de landelijke deadlines en de inwerking treding van de stichting KCR2 per 1 januari 2027 kent het traject richting besluitvorming in de veiligheidsregio's en gemeenteraden een ambitieus tijdpad.

De formele oprichting van KCR2 is een stap in de goede richting voor sturing van veiligheidsregio's.

Deze ontwikkeling draagt bij aan het versterken van de regie en sturing door de veiligheidsregio's. Daarmee wordt een stap gezet naar meer bestuurlijke zeggenschap vanuit de regio's en minder afhankelijkheid van centrale aansturing door het Rijk.

De oprichting van de stichting KCR2 vraagt niet om aanvullende middelen vanuit de veiligheidsregio's of gemeenten.

De huidige financiële bijdrage van veiligheidsregio's en het Rijk vormt mede de basis voor het gezamenlijke opdrachtgeverschap en de bijbehorende sturing op KCR2. Kostenontwikkeling op lange termijn wordt gevolgd door de veiligheidsregio's. Indien in de toekomst extra financiering noodzakelijk is - bijvoorbeeld vanwege inhoudelijke en/of personele ontwikkelingen - wordt die via het proces Kaderbrief ingebracht. Ook zullen de veiligheidsregio's daarbij rekenen op gelijkwaardige financiering vanuit het Rijk.

De gemeenteraden van de inliggende gemeenten van VGGM hebben een rol in het oprichtingstraject KCR2. Alvorens het Algemeen Bestuur VGGM kan besluiten tot oprichting van de stichting KCR2 dienen de gemeenteraden het ontwerpbesluit toegezonden te krijgen en in gelegenheid te zijn gesteld hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken. Dit is vastgelegd in de Wet gemeenschappelijke regelingen (artikel 31a, lid 2) en in de Gemeenschappelijke Regeling VGGM (artikel 7, lid 2 en lid 3). Het DB heeft 17 juni 2026 besloten hoe dit traject te doorlopen (zie paragraaf besluitvormingsproces, onderdeel vervolg).

Besluitvormingsproces

Historie

Datum	Activiteit	Gremium extern	Gremium VGGM
29 maart 2021	Start verkenning KCR2	Veiligheidsberaad	
4 oktober 2021	Vastellen houtskoolschets KCR2	Veiligheidsberaad	
13 december 2024	Principebesluit vereenvoudiging governance LVCb	Veiligheidsberaad	
13 december 2024	Instemming verkenning gezamenlijke rechtsvorm	Veiligheidsberaad + StasJenV	
6 oktober 2025	Vaststelling kerntaken KCR2	Veiligheidsberaad	
12 februari 2026	Presentatie op voortgang verkenning RWT	BAC IV	
24 februari 2026	Positief advies op voortgang verkenning RWT	BAC IV (schriftelijke ronde)	
27 februari 2026	Positief advies op voortgang verkenning RWT	RCDV	
16 maart 2026	Opdracht tot voorstel oprichting RWT	Veiligheidsberaad + MinJenV	
10 april 2026	Positieve reactie op voortgang oprichting RWT	RCDV	
22 april 2026	Positief advies over uitgangspunten partnerbetrokkenheid toekomstige partners	BO LVcb	
21 mei 2026	Positief advies principebesluit oprichting RWT	BAC IV	
17 juni 2026	Besluit aanpak proces oprichting KCR2		Dagelijks Bestuur
22 juni 2026	Principebesluit oprichting RWT ¹	Veiligheidsberaad	
1 juli 2026	Nota ter informatie		BC Veiligheid en BC Gezondheid

Vervolg

Datum	Activiteit	Gremium extern	Gremium VGGM
9 juli	Concept instemmingsbesluit en besluit opstarten zienswijze gemeenteraden		Dagelijks Bestuur
10 juli 2026	Start zienswijzeprocedure gemeenteraden VGGM		Gemeenteraden
2 oktober 2026	Einde zienswijzeprocedure gemeenteraden VGGM		Gemeenteraden
28 oktober 2026 of 18 november 2026	Besluit op zienswijzen en formeel besluit toetreding aan KCR2 (gemandateerd door AB)		Dagelijks Bestuur
2 december 2026	Besluit bekrachtigen toetreding KCR2		Algemeen Bestuur
7 december 2026	Definitief besluit oprichting RWT KCR2	Veiligheidsberaad	

Bijlage

1. Achtergrondinformatie (ingesloten in dit document)

¹ Veiligheidsberaad kan niet besluiten tot de oprichting. Formeel ligt het besluit tot oprichting bij de algemeen besturen, maar het is helpend als het Veiligheidsberaad een duidelijke richting aangeeft.

KCR2 op hoofdlijnen

KCR2 vormt een samenwerkingsplatform dat een brug slaat tussen de veiligheidsregio's onderling, tussen de veiligheidsregio's en het Rijk, en tussen de algemene en functionele kolom.

KCR2 ondersteunt de informatievoorziening, het vormen van een gedeeld beeld en de afstemming bij bovenregionale inzet. Daarnaast ondersteunt KCR2 het verlenen van bijstand en internationale afstemming. KCR2 is nadrukkelijk geen beleidsvormende organisatie en krijgt geen zelfstandige bevoegdheden binnen de crisisstructuur. Het betreft een bovenregionale uitvoeringsorganisatie ter ondersteuning van de veiligheidsregio's en het Rijk. Het huidige Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum (LOCC) gaat op in deze nieuw te vormen KCR2-organisatie. KCR2 is bedoeld als ondersteunende uitvoeringsorganisatie en krijgt geen sturende rol richting regio's. KCR2 komt niet "boven" regio's te hangen: KCR2 ondersteunt, regio's blijven samen met JenV bepalend.

Samenhangende governance met de Landelijke voorziening Crisisbeheersing (LVCb)

KCR2 heeft zelf geen informatiesystemen in beheer, maar maakt gebruik van de Landelijke Voorziening Crisisbeheersing (LVCb). Deze bestaat uit de netcentrische werkwijze en het huidige informatiesysteem LCMS. De LVCb wordt niet ondergebracht in de RWT voor KCR2 en blijft als afzonderlijke voorziening in beheer bij NIPV bestaan. Tegelijkertijd is KCR2 voor de uitvoering van zijn taken functioneel afhankelijk van de LVCb. Echter, de huidige governance van de LVCb kent echter meer dan 90 contractpartners en een complex financieringsmodel. Dit laat geen ruimte voor doorontwikkeling en innovatie van het systeem, passend bij de hedendaagse crisisbeheersing. In het Bestuurlijk opdrachtgeversoverleg LVCb van 8 november 2024 is daarom het principebesluit genomen om het eigenaarschap te gaan vereenvoudigen en deze te beleggen bij de algemene kolom (de veiligheidsregio's en het ministerie van JenV). Daarmee wordt de aansturing van de LVCb en KCR2 geüniformeerd, waardoor de gezamenlijke doorontwikkeling slagvaardiger en efficiënter wordt en financiële voordelen behaald kunnen worden.

In de nieuwe situatie wordt het eigenaarschap en aansturing van de LVCb definitief bij de algemene kolom belegd: de veiligheidsregio's en het ministerie van JenV. Dit geldt voor de doorontwikkeling van zowel het systeem als de netcentrische werkwijze. De contractpartners, die een rol hebben in de huidige governance van de LVCb, krijgen een adviserende rol vanuit een partnerberaad. Op deze wijze blijft de inbreng en betrokkenheid geborgd van alle organisaties die gebruik maken van de LVCb. In het Bestuurlijk opdrachtgeversoverleg LVCb van 22 april jl. reageerden de contractpartners positief op deze invulling van partnerbetrokkenheid. Deze nieuwe governance zal de komende periode geformaliseerd worden. De huidige instellingsbesluiten LVCb worden vervangen door een nieuw instellingsbesluit voor de gezamenlijke governance KCR2-LVCb, bestaand uit een bestuurlijk overleg, directeurenoverleg en een adviserend partnerberaad. Deze worden na afstemming met het bestuur NIPV op 7 december 2026 ter besluitvorming voorgelegd aan het Veiligheidsberaad

Juridisch en organisatorisch construct van de RWT

De afgelopen periode is gezocht naar een passende juridische vorm. De RWT komt daaruit naar voren als de meest passende vorm om deze bestaande praktijk duurzaam te borgen. KCR2 wordt ondergebracht in een rechtspersoon met wettelijke taak (RWT). De gekozen rechtspersoon is een stichting. Deze vorm maakt gezamenlijke deelname van veiligheidsregio's en het Rijk mogelijk, biedt een heldere scheiding van verantwoordelijkheden, en maakt een structurele inbedding binnen het stelsel van crisisbeheersing mogelijk.

Inrichting en governance

De inrichting is op hoofdlijnen als volgt:

- De dagelijkse leiding ligt bij een directeur-bestuurder, die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de reguliere taken van KCR2;
- Het interne toezicht wordt belegd bij een Raad van Toezicht, waarvan de leden worden benoemd door de gezamenlijke opdrachtgevers;

- De strategische sturing vindt plaats via een gezamenlijk bestuurlijk overleg van opdrachtgevers, waarin de veiligheidsregio's en het ministerie gelijkwaardig participeren en richting geven aan de inzet en prioritering van KCR2. Dit overleg borgt tevens de samenhang in de sturing op de doorontwikkeling van KCR2, de LVCb en de netcentrische werkwijze (zoals beschreven in de paragraaf over de LVCb);
- De taken van KCR2 worden wettelijk verankerd in de tweede tranche herziening Wet veiligheidsregio's². In de statuten en het instellingsbesluiten wordt vervolgens uitgewerkt hoe de stichting deze taken organisatorisch uitvoert en hoe de governance daarop wordt ingericht;

KCR2 maakt voor de uitvoering van zijn taken op dit moment gebruik van de LVCb, en ook van de IV-voorzieningen van de veiligheidsregio's, die als afzonderlijke voorzieningen blijven bestaan en momenteel worden beheerd door het NIPV. Het gebruik van deze voorzieningen

Met deze inrichting wordt beoogd de gezamenlijke aansturing door veiligheidsregio's en het Rijk te borgen, de uitvoering van bovenregionale taken onder te brengen in een zelfstandige en slagvaardige organisatie, en tegelijkertijd bestaande voorzieningen zoals de LVCb in samenhang aan te sturen en door te ontwikkelen. De nadere juridische uitwerking van deze inrichting vindt plaats in de statuten en het instellingsbesluit governance KCR2-LVCb, welke beiden in het najaar van 2026 ter besluitvorming worden voorgelegd.

Afbakening van rollen en sturing

Binnen de governance van KCR2 wordt onderscheid gemaakt tussen:

- Uitvoering
 - Belegd bij de directeur-bestuurder van de RWT, verantwoordelijk voor de dagelijkse aansturing en taakuitvoering;
- Toezicht
 - Belegd bij de Raad van Toezicht, die toeziet op de uitvoering, financiële kaders en continuïteit van de organisatie;
- Bestuurlijke sturing (opdrachtgeverschap)
 - Belegd bij de gezamenlijke veiligheidsregio's en het ministerie van Justitie en Veiligheid, die via een bestuurlijk overleg (en directeurenoverleg) richting geven aan de inzet en prioritering van KCR2.

Deze rollen zijn complementair en zorgen ervoor dat de uitvoering onafhankelijk en professioneel plaatsvindt, maar tegelijkertijd bestuurlijke invloed van regio's en Rijk geborgd blijft.

Financiën

Voor de financiering van KCR2 wordt uitgegaan van de inzet van bestaande middelen die reeds beschikbaar zijn voor de versterking van de bovenregionale crisisbeheersing en informatievoorziening. Hieronder valt ook de ontwikkeling van KCR2. De huidige financiële bijdrage van veiligheidsregio's en het Rijk vormt mede de basis voor het gezamenlijke opdrachtgeverschap en de bijbehorende sturing op KCR2. De oprichting van de RWT vraagt daarmee niet om aanvullende middelen vanuit de veiligheidsregio's of gemeenten.

De financiering van KCR2 staat niet los van de financiering van de LVCb. KCR2 maakt voor de uitvoering van zijn taken gebruik van de LVCb en is daarmee functioneel afhankelijk van deze voorziening. Dit betekent dat er vanuit de budgetten van KCR2 structureel en substantieel wordt bijgedragen aan de LVCb en de gezamenlijke voorzieningen van de regio's. Bovendien betekent het dat financiële keuzes ten aanzien van KCR2 en de doorontwikkeling van de LVCb voortaan in samenhang worden gezien.

Regio's blijven verantwoordelijk voor en eigenaar van eigen (data)voorzieningen

De 25 veiligheidsregio's behouden hun eigen regionale (data)voorzieningen van de samenwerkende veiligheidsregio's ten behoeve van bijvoorbeeld brandweerzorg, crisisbeheersing en bevolkingszorg. De regio's blijven ook verantwoordelijk voor de inrichting en het beheer daarvan, inclusief de daarin opgenomen data.

² Tot de inwerkingtreding van de tweede tranche herziening Wet veiligheidsregio's worden de taken in een instellingsbesluit vastgelegd.